

Týždeň Daga Daniša: OČKOVACIA SEGREGÁCIA NAPREDUJE. UŽ BEZ VEDECKÝCH ARGUMENTOV

- CZ24 News | 19. listopadu 2021

1. Lockdown pre neposlušných

Stupňovanie segregačných pravidiel sa dalo čakať. Začalo sa to nie veľmi premyslenými sľubmi očkovaným, že ich čaká sloboda. V lete to trochu narazilo na dáta a na vedu – potvrdilo sa, že pandémia sa šíri aj medzi plne očkovanými. No politické sľuby a táborová gravitácia prevážili.

Máme tu vianočný lockdown pre neočkovaných. Sľuby vlády očkovaným, akokoľvek nereálne, sa pretlačili.

Vznikol tým malý paradox. Čo sa ukáže ako nereálne, to sa predsa nedá zaviesť. Vlastne, dá. No s tým, že takéto pravidlá budú iba formálne platné. Nie reálne účinné (napríklad proti šíreniu pandémie).

Pokiaľ ide o právnu stránku veci, Európsky parlament a Rada to videli v júni 2021 takto: „Je potrebné zabrániť priamej alebo nepriamej diskriminácii osôb, ktoré nie sú zaočkované, resp. ktoré sa rozhodli nenechať sa zaočkovať. Držba potvrdenia o očkovaní by preto nemala byť podmienkou výkonu práva na voľný pohyb“. Lenže – koho dnes zaujímajú také prežitky ako právo?

Hegerova vláda riešila nové opatrenia, ktoré majú odvrátiť preťaženie nemocníc, na dva pokusy. Rozhodovanie sa zaseklo na výhradách ministrov SaS. [Lengvarský navrhoval](#) zaviesť dočasný lockdown pre neočkovaných aj očkovaných. To isté žiadali aj v konzíliu odborníkov. Celkom logicky. Ak v ohniskách hrozí kolaps nemocníc, treba sa vrátiť k starým, konvenčným opatreniam na lokálnej úrovni (testovanie rizikových skupín, regionálne lockdowny). Napokon, presne toto odporúča aj Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC).

Odborné výzvy však museli ustúpiť tým politickým.

Viacerí ministri mali problém s obmedzeniami pre očkovaných. Ich dôvody pritom nie sú vecné, ale politické. Podpísali sľuby, postavené na starom naivnom zaklínadle „vakcína je sloboda“. A z takýchto sľubov sa ťažko cúva späť. Aj vtedy, keď narazia čelom na realitu.

Nie je to len problém slovenskej vlády. Podobne vyzerala kampaň vo väčšine krajín. Mnohí ľudia stále trvajú na tom, že vakcína im má zaručiť voľnosť aj v ohniskách pandémie. Hoci od leta vieme, že vakcína nevie zabrániť šíreniu infekcie a ochorenia.

Riešenie? Ak chceme dostať pod kontrolu krízové okresy (lebo práve tie ťahajú rast hospitalizácií), potom treba dať staré sľuby a marketing nabok. Pohyb v ohniskách by sa mal dočasne (a primerane) obmedziť všetkým. Bude to ťažké pre vlády, ktoré sľubovali nemožné. Bude to ťažké pre tých, ktorí vidia v očkovanom preukaze priepustku do kina. Bude to ťažké pre ľudí z obchodu a služieb, ktorí ráтали aspoň s očkovanými zákazníkmi. No iné nástroje na rýchle hasenie ohnisk infekcie dnes nemáme.

Samozrejme, pomôcť môže aj očkovanie. No len vtedy, ak sa na to pôjde zo správneho konca. Najviac hospitalizácií je z vekovej skupiny 65+.

Žiaľ, vlády, zaseknuté v starých sľuboch, na to idú opačne. Obmedzuje sa pandemická PN, ktorá ľudí motivovala, aby ostali doma, ak sa cítia chorí. Režim v ohniskách epidémie sa má uvoľňovať pre polovicu ľudí (očkovaných). A očkovacia kampan' je tvrdo namierená na mladších, resp. ľudí v produktívnom veku (cez tlak zamestnávateľov). A dokonca, celkom absurdne, aj na tých, ktorí už kovid prekonali a sú imunizovaní.

Očkovanie seniorov nebola a stále nie je prioritou lídrov kampane.

2. Spory o „booster shot“

Ďalšia oblasť, kde politika vlád naráža na vedu, je otázka tretej dávky vakcíny. Viaceré dátové štúdiá a analýzy ukazujú, že ochrana po očkovaní rapídne klesá už po štyroch mesiacoch – približne [na úroveň 47 percent](#) pri vakcínach Pfizer a na úplnú neúčinnosť pri vakcínach AstraZeneca. Rýchly pokles účinnosti vakcín sa týka hlavne seniorov, mužov a ľudí s oslabenou imunitou.

[Priznáva to](#) aj Antoni Fauci, tvorca americkej pandemickej politiky: dáta z Izraela potvrdili, že imunita očkovaných „slabne nielen proti infekcii, ale aj proti hospitalizácii a do istej miery aj proti smrti“. Tvrdí, že to je dôvod, prečo čoraz viac plne očkovaných končí v nemocnici.

Fauci vidí odpoveď vo frekventovaných „booster dávkach“, ktoré sú potrebné preto, aby sa imunita zaočkovaných držala na prijateľnej úrovni. Zosilňujúce dávky vakcíny po šiestich mesiacoch podľa neho „nie sú bonus, ale absolútne základná súčasť programu“.

Problém je v tom, že politika Bieleho domu a poradcu Fauciho už nemá širokú oporu medzi expertmi na imunológiu. Potreba sústavných „booster dávok“ mení pôvodné pravidlá hry, hlavne pri mladších ľuďoch. Expertný tím americkej FDA nepovolil plošné používanie tretej dávky. Tá má byť určená len pre ohrozené skupiny Američanov: 65+, chronicky chorých a ľudí s rizikovou prácou.

Podobné odporúčanie vydala európska ECDC.

Americká vláda bola nútená pozastaviť očkovaciu povinnosť na federálnych úradoch. Pre právne bariéry a aj pre výhrady vedcov a úradov.

Prakticky to isté, čo FDA, tvrdí aj Andrew Pollard, šéf Oxford Vaccination Group. Program intenzívneho očkovania sa má týkať hlavne zraniteľných skupín. Očkovanie mladších má podľa neho len marginálny význam.

Problém veľmi dobre pomenoval český imunológ Karel Drbal: politicky ladená kampan' je nešťastná, liečba aj prevencia (očkovanie) majú byť prísne indikované a epidemické opatrenia majú byť cielené na ohniská. Ak máte osem minút, vypočujte si [jeho slová](#). Možno sklame antivaxerov aj priekopníkov povinného očkovania. No povedal všetko dôležité.

Na druhej strane, politika vlád a médií tieto kritické a racionálne hlasy z prostredia vedy prekrýva celkom iným obrazom. A horlivými výzvami na plošné očkovanie mladších pracujúcich.

Podstata veci – zvýšená ochrana starších, ambulantná liečba chorých a zasahovanie v ohniskách – nám už druhý rok uniká.

3. Matovičove balíky

Minister financií Matovič prekvapil seriálom nových nápadov. A tentokrát celkom príjemne. Navrhuje finančnú podporu rodín s deťmi, zjednodušenie odvodov a zníženie dane zo zisku.

Špeciálnu pozornosť si zaslúži hlavne návrh na finančné poukazy pre deti, z ktorých sa majú platiť krúžky. Riešilo by to jeden starý problém, pred ktorým si roky zakrývame oči. Angličtinu, futbal či iné aktivity pre deti si mohli dovoliť len niektoré rodiny. Pre iné to bolo a je finančne nedostupné. Štátne poukazy by tieto rozdiely pomohli tlmiť.

Ak by sa podarilo presadiť len jediné opatrenie a práve toto, desiatkam tisíc ľudí by to zmenilo životy k lepšiemu. A možno by ukázalo aj nové talenty. „Mať na to“ má rôzne významy. A najhorší je ten, keď na to máte (či nemáte) iba finančne.

Je zrejmé, že všetky návrhy Matoviča sa nepresadia. A už vôbec nie v pôvodnej, silne megalomanskej verzii, ktorá presahuje možnosti kasy. Pri financovaní všetkých troch balíkov hovoril Matovič o želaniach lídra OĽaNO. Nie o reálnych možnostiach ministra financií.

Matovič tentokrát bude musieť ubrať zo svojej zásady „všetko alebo nič“. Ak pri nej ostane, výsledkom bude celkom určite to druhé.

4. Keď hranice fungujú

Na konci prehľadu si doprajeme malú lekcii z geopolitiky. Alebo ukážku, ako sa dá šach prehrať pri druhom ťahu súpera.

Keď EÚ na Bielorusko uvalila sankcie, Lukašenko usúdil, že by sa mohol zahrať na Erdogana. Nalákal do Bieloruska tisíce migrantov z Blízkeho východu s príslubom, že im umožní prejsť rovno k hraniciam Európskej únie. Zrejme dúfal, že Brusel s ním pod tlakom začne vyjednávať. Aby zabránil novej vlne migračnej krízy.

Lukašenko sľub dodržal. Migranti mali voľnú cestu k hraniciam s Poľskom. Lenže – ďalej neprešli. Scenár z roku 2015, keď hranice Únie fungovali ako korzo pre nelegálnu migráciu, sa neopakoval.

Postarala sa o to poľská vláda a jej bezpečnostné služby. Tie malú migračnú vlnu odrazili späť na bieloruské územie. Európski aktivisti síce trochu nariekali, ale to poľskú vládu veľmi nevyrušilo.

Ticho ostal aj Brusel. Politika otvorených dverí už vyšla z módy. A z módy vyšlo aj trestanie štátov za to, že chránia svoje štátne hranice. A svoje záujmy.

Lukašenko pochopil, že problém s tisíckami podchladených migrantov nebude na poľskej strane hranice, ale na tej bieloruskej. Keď prišlo varovanie z Bruselu, že sankcie sa môžu pritvrdiť, Lukašenko a jeho poradca Putin z rozohranej partie vycúvali. Úrady nešťastných migrantov poodvážali a poslali domov.

Vyskúšali. Nevyšlo.

Poučenie: migračným krízam sa darí len tam, kde padnú hranice.

Autor: Dag Daniš

Zdroj: postoj